

До 70-ліття Миколи Івановича Хвисяка

19 січня 2019 року Миколі Івановичу Хвисяку виповнилося 85 років.

М. І. Хвисяк — вчений, організатор охорони здоров'я та вищої школи, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, Почесний Ректор Харківської медичної академії післядипломної освіти, професор кафедри травматології, анестезіології та військової хірургії ХМАПО, фахівець ортопед-травматолог і вертебролог.

Народився у с. Вороцевичі Іванівського району Брестської області. Свій шлях у медицину Микола Іванович почав з навчання в Пінській фельдшерсько-акушерській школі, а потім в Вітебському державному медичному інституті. Перший досвід роботи Миколи Івановича головним лікарем Брестського обласного кістково-туберкульозного санаторію «Домачево» показав необхідність удосконалення хірургічної майстерності. Прагнення до подальшого професійного росту призвело Миколи Івановича в один з найстаріших профільних науково-дослідних інститутів Радянського Союзу — інститут ім. проф. М. І. Ситенка.

Поряд з практичною хірургічною діяльністю Н. І. Хвисяк завжди цікавився наукою. У 1962 він вступив до аспірантури на кафедру ортопедії і травматології Українського інституту удосконалення лікарів. Кандидатська дисертація Н. І. Хвисяка, яку він успішно захистив у 1966 р, була присвячена анатомо-топографічному обґрунтуванню оперативних доступів до різних відділів хребта. В подальшому він продовжив розвивати новаторський в той час напрям — хірургічне лікування патології хребта. У 1977 році він захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук, присвячену проблемі нестабільності хребта при остеохондрозі, спондилолітезі, наслідкам травм. Уже з цього часу він стає одним з провідних вертебрологів Радянського Союзу.

Професор Н. І. Хвисяк — вчений з широким діапазоном наукових інтересів в ортопедії і травматології, вертебрології, педагогіці, організації охорони здоров'я.

Миколою Івановичем і його учнями розроблений цілий ряд оперативних доступів до тіл хребців, в результаті чого було видано монографію «Оперативні доступи до тіл грудних і поперекових хребців». Вперше в СРСР Н. І. Хвисяк вивчив і обґрунтував синдром нестабільності хребта, що став в подальшому основним атрибутом при дослідженнях і обґрунтуванні патогенетичного лікування.

У сфері наукових інтересів Н. І. Хвисяка були і пошкодження хребта. Він вперше обґрунтував виконання різних видів оперативних втручань на передніх і задніх відділах хребта, з використанням розроблених ним оригінальних металевих конструкцій. В подальшому ці методи стали широко застосовуватися в багатьох країнах. Миколою Івановичем були запропоновані оригінальні оперативні втручання на спинному мозку при ускладнених пошкодженнях хребта, а також обґрунтовані методи лікування пухлин хребта.

Кар'єрне зростання Миколи Івановича настільки ж стрімке, як і наукове. Він пройшов усі щаблі — асистент і доцент кафедри, заступник директора з наукової роботи, завідувач кафедри, ректор Харківської медичної академії післядипломної освіти.

Під керівництвом і за безпосередньої участі Н. І. Хвисяка в ХМАПО відкрито тридцять дві нові кафедри, створено один з найбільших навчально-науково-клінічних комплексів в Україні — Салтівський медичний комплекс, до складу якого входять 6 лікарень, навчально-лабораторний комплекс академії, 4 гуртожитки, патолого-анатомічний корпус, клініка для тварин. За наполяганням і за безпосередньої участі Н. І. Хвисяка за рахунок залучених коштів був побудований дитячий корпус міської офтальмологічної лікарні ім. Гіршмана; за рахунок коштів академії завершено будівництво корпусу обласної дитячої інфекційної лікарні.

Микола Іванович завжди уважно стежив за новими тенденціями розвитку медичної науки і організації охорони здоров'я. За його підтримки ще в 1995 р. в ХМАПО була заснована перша в Україні кафедра Клінічної інформатики та інформаційних технологій в управлінні охороною здоров'я. Професор Хвисяк Н. І. протягом багатьох років був членом редколегії фахового науково-методичного журналу «Клінічна інформатика і Телемедицина» (з 2004 р.), обраний Почесним членом УАКМ (в 2004) та входив до складу Вченої Ради ГО «Українська Асоціація Комп'ютерна Медицина» (з 1993 р.).

Під керівництвом Н. І. Хвисяка в ХМАПО також вперше в Україні організовані нові напрямки в медицині з розробкою навчальних планів і програм по психотерапії, наркології, сексології, неонатології, вертебрології, швидкої та невідкладної допомоги, нових напрямків в сімейній медицині та ін. В академії створені єдині в Україні факультет сімейної медицини та факультет менеджменту в охороні здоров'я, відкриті науково-дослідна лабораторія з питань сімейної медицини, кафедра сімейної медицини. У 2002 році був відкритий медичний коледж для підготовки медичних сестер-бакалаврів, відділення підвищення кваліфікації медичних сестер.

Микола Іванович Хвисяк є одним із засновників української вертебрології, а також творцем Харківської школи вертебрологів, яка і сьогодні займає провідне місце у науковому світі. Під науковим керівництвом М. І. Хвисяка виконано більше 40 дисертацій. Він є автором понад 400 наукових праць, у тому числі 12 монографій, понад 60 винаходів.

Заслуги Миколи Івановича Хвисяка гідно оцінені науковою громадськістю як в Україні (дійсний член інженерної академії України, Заслужений діяч науки і техніки України), так і за кордоном (член Міжнародної інженерної академії, Міжнародної кадрової академії; визнаний людиною року в області медичної науки Міжнародним біографічним центром (1997 г.) і Американським біографічним інститутом (1998 г.).

Микола Іванович нагороджений урядовими нагородами СРСР і України: «Орден Трудового Червоного прапора», «Орден Дружби народів», орден «Почесна відзнака Президента України», подяка Президента України, орден «За трудові досягнення» IV ст., орден «За заслуги» II ст., золота медаль «За заслуги в освіті», диплом та пам'ятна медаль номінанта альманаху «Золота Книга української еліти».

Незважаючи на велику зайнятість лікувальною, науковою та адміністративною роботою Микола Іванович завжди брав активну участь у громадському житті. Він був депутатом міської та обласної рад, членом редколегії багатьох наукових видань. Микола Іванович заснував і був головним редактором журналу «Проблеми медичної науки і освіти». З 2002 р. очолив Харківське медичне товариство, був членом координаційної ради охорони здоров'я Харківської Облдержадміністрації.

В 2013 р Микола Іванович обраний Почесним громадянином Харківської області. 28 березня 2018 року Хвисюку Миколі

Івановичу присвоєно звання «Почесний доктор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна».

ГО «Українська Асоціація Комп'ютерна Медицина» і Редколегія журналу «Клінічна інформатика і Телемедицина» щиро вітають Миколу Івановича Хвисюка з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я та подальших творчих успіхів.

*Академік НАНУ, професор А. О. Морозов
Президент УАКМ,*

*Професор О. Ю. Майоров
Перший віце-президент, голова Вченої Ради УАКМ
головний редактор Ж. «Клінічна інформатика і Телемедицина»*